

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2015)

Opgave Ministerie van Economische Zaken (EZ), Ministerie van Financiën en Ministerie van Infrastructuur en Milieu (IenM)

De Staat als aandeelhouder (7 april 2015)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de ministers van Financiën, EZ en de staatssecretaris van IenM</p> <p>Leg in de processen voor het beoordelen van investeringsvoorstellen van staatsdeelnemingen ordelijk en controleerbaar vast hoe het publieke belang wordt gediend en wat de risico's zijn voor de Staat.</p>	<p>Het onderzoek heeft vooral betrekking op de periode van voor het vernieuwde deelnemingenbeleid. Wel zien de ministers ruimte voor verdere verbetering van de processen rond de beoordeling van investeringsbeslissingen. Ze benadrukken daarbij verdere verankering van het beoordelingsproces in de organisatie en (digitale) archivering.</p>	<p>Wij vinden het positief dat de ministeries de processen rond de beoordeling van grote investeringen verbeteren, waaronder het opstellen van samenwerkingsovereenkomsten tussen de aandeelhouder en de beleidsmaker.</p>	<p>EZ - Actie is in uitvoering Financiën - Actie is in uitvoering IenM - Actie is in uitvoering</p>
<p>Aan de ministers van Financiën, EZ en de staatssecretaris van IenM</p> <p>Koppel het aandeelhouderschap los van het beleidsdepartement.</p>	<p>Deze aanbeveling is voor de huidige beleidsdeelnemingen onwenselijk gelet op de nauwe banden tussen beleid en uitvoering bij beleidsdeelneming. Er is binnen departementen voldoende aandacht voor de functionele scheiding op de verschillende rollen van de overheid. IenM en EZ geven voorbeelden van voornemens om de positie van de aandeelhouders bij de beleidsdeelnemingen ProRail, Winair, DC-ANSP, EBN en GasTerra te versterken.</p>	<p>De subjectiviteit en de soms tegenstelde belangen bij het beoordelen van investeringen sterkt ons ook in de gedachte dat het wenselijk is dat het aandeelhouderschap losgekoppeld wordt van het vakdepartement. Juist bij grote investeringen, die naast een publiek belang ook financiële consequenties kunnen hebben voor de rijksbegroting, is het wenselijk dat uiteindelijk meer dan één minister het besluit neemt. Voor een transparante afweging moet tegengeluid georganiseerd worden en dit is bij uitstek de rol van de aandeelhouder. De aandeelhouder kan deze rol het best vervullen als hij niet onder directe verantwoordelijkheid van het vakdepartement valt.</p>	<p>EZ - Geen actie¹ Financiën - Geen actie² IenM - Geen actie³</p>

¹ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

² Zie reactie EZ.

³ Zie reactie EZ.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de ministers van Financiën, EZ en de staatssecretaris van IenM</p> <p>Maak beheer deelnemingenportefeuille en maatwerk transparant voor de Tweede Kamer.</p>	<p>Maatwerk in beheer is logisch en vindt plaats binnen de kaders van het beleid. Zo nodig zullen uitzonderingen op het algemene beleid expliciet worden vermeld en onderbouwd.</p>		<p>EZ - Geen actie⁴ Financiën - Geen actie⁵ IenM - Geen actie⁶</p>

⁴ Deze aanbeveling kan volgens de bewindspersoon pas worden uitgevoerd zodra zich een concrete casus voordoet waarop deze van toepassing is.

⁵ Zie reactie EZ.

⁶ Zie reactie EZ.

<p>Aan de ministers van Financiën, EZ en de staatssecretaris van IenM</p> <p>Verbeter de informatievoorziening aan de Tweede Kamer over het beheer van staatsdeelnemingen en de beleidsdeelnemingen in het bijzonder en deel informatie over investeringsbeslissingen en inkomsten uit deelnemingen op een transparantere manier.</p>	<p>De bewindspersonen zeggen voor het volgende Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen het volgende toe: statutenwijzigingen, overzicht van bevoegdheden per deelneming, normrendementen per deelneming, meerjarige overzichten en overzichten van het dividend. Bezien wordt welke maatstaf voor het maatschappelijk vermogen kan worden opgenomen en welke inhoudelijke informatie over de beoordeling van goedgekeurde investeringsvoorstellen. Bezien wordt hoe gerapporteerd kan worden over de beoordeling van investeringsbeslissingen.</p>	<p>Wij zijn positief over de toezeggingen van de bewindspersonen om de informatie in het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen te verbeteren. Dit resulteert volgens ons in de verbetering van de verantwoording aan het parlement. Dit jaarverslag is immers het enige overzicht waarin staatsdeelnemingen naast elkaar worden gepresenteerd. Alleen via het Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen kan de Tweede Kamer zich een oordeel vormen over de wijze waarop de aandeelhouders het beheer en de sturing van de staatsdeelnemingen hebben ingevuld. De bewindspersonen zouden in het jaarverslag daarom in ieder geval kunnen aangeven of de deelnemingen aan de verwachtingen van de aandeelhouder hebben voldaan en welke invloed de aandeelhouder heeft uitgeoefend (inclusief de inzet van bevoegdheden). Belangrijke uitzonderingen op het deelnemingenbeleid behoren te worden toegelicht. Wij gaan ervan uit dat ook de informatie over het beheer van de beleidsdeelnemingen in het eerstvolgende Jaarverslag Beheer Staatsdeelnemingen wordt opgenomen.</p>	<p>EZ - Actie is in uitvoering Financiën - Actie is in uitvoering IenM - Actie is in uitvoering</p>
--	--	---	--

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de ministers van Financiën, EZ en de staatssecretaris van IenM</p> <p>Zorg voor periodieke evaluatie over de instrumentkeuze van aandeelhouderschap.</p>	<p>In het eerstvolgende Jaarverslag Beheer Deelnemingen zullen de ministers de planning opnemen voor de zevenjarige evaluatie, waarin aandacht zal zijn voor de toegevoegde waarde van het aandeelhouderschap per deelneming.</p>	<p>De bewindspersonen benoemen in hun reactie hun voornemens om de invulling van het aandeelhouderschap bij beleidsdeelnemingen te versterken. Hieruit maken wij op dat de bewindspersonen het met ons eens zijn dat de positie van de Staat als aandeelhouder bij beleidsdeelnemingen versterkt moet worden. Daarom verwachten wij dat in de periodieke evaluatie van de staatsdeelnemingen expliciet aandacht wordt gegeven aan het beheer van het maatschappelijk vermogen.</p>	<p>EZ - Actie is in uitvoering Financiën - Actie is in uitvoering IenM - Actie is in uitvoering</p>
<p>Aan de ministers van Financiën, EZ en de staatssecretaris van IenM</p> <p>Om de mogelijkheden van het vennootschapsrecht te benutten, moeten de statuten van de staatsdeelnemingen hierop worden afgestemd.</p>	<p>Eens dat statuten aanpassing behoeven. De Tweede Kamer wordt over de voortgang van de ingang gezette wijzigingen geïnformeerd in het jaarverslag beheer deelnemingen. Ook de bevoegdheden per deelneming worden daarin meegenomen.</p>	<p>De toezegging van de ministers om waar nodig de statuten op belangrijke onderdelen aan te passen is van belang. Een aandeelhouder dient immers een solide juridische basis te hebben voor sturing en beïnvloeding.</p>	<p>EZ - Actie is in uitvoering Financiën - Actie is in uitvoering IenM - Actie is in uitvoering</p>